

**KWALITEITS
INSTITUUT
NEDERLANDSE
GEMEENTEN**

IMPLEMENTATIE BRP BIJ GEMEENTEN

Startdocument 1.1

Publicatiedatum: november 2011

Herziene versie: oktober 2012

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Managementsamenvatting	4
3. Startdocument	5
4. Modernisering GBA	7
5. BRP en gemeenten	10
6. Burgerzaken	13
7. Bijhouder	14
8. Afnemer	17
9. Verstrekker	20
10. Overgang	22
11. ICT	24
12. Aan de slag	26
13. Ondersteuning	29

1. Inleiding

In de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) is over iedere burger een aantal basisgegevens opgenomen, zoals naam, adres, woonplaats, burgerlijke staat en nationaliteit. Het gaat om basisgegevens die alle overheidsorganen in beginsel nodig hebben voor uitvoering van hun werkzaamheden.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken (NVVB) werken in het programma modernisering GBA (mGBA) gezamenlijk aan het moderniseren van de registratie van persoonsgegevens tot een Basisregistratie Personen (BRP). Op termijn vervangt de BRP de huidige gemeentelijke basisregistraties (GBA). De nieuwe uitgangspunten worden vastgelegd in de wet Basisregistratie Personen. De belangrijkste vernieuwingen zijn de technische modernisering van de opzet van de basisregistratie, de registratie van niet-ingezetenen en een verdere verbetering van de kwaliteit van de geregistreerde gegevens. Daarnaast ontstaat de mogelijkheid voor plaatsonafhankelijke dienstverlening.

KING ondersteunt samen met het programma mGBA gemeenten bij de implementatie van de nieuwe Basisregistratie Personen. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van de voorzieningen ligt bij gemeenten. De ambitie van KING is om gemeenten adequaat te ondersteunen zodat de implementatie soepel kan verlopen. Met dit startdocument begint ook de implementatieondersteuning van KING en gaan gemeenten en KING samen op weg. Het doel is dat in 2016 alle gemeenten op BRP zijn aangesloten.

2. Managementsamenvatting

Het vastleggen, beheren en verstrekken van persoonsgegevens is een belangrijke verantwoordelijkheid van gemeenten. De registratie van persoonsgegevens is aan verandering onderhevig. Er is een wetsvoorstel Basisregistratie Personen (BRP) in de maak die waarschijnlijk begin 2013 in werking treedt.

Het informatiesysteem voor de GBA wordt vernieuwd door het programma modernisering GBA (mGBA). Er komt een centraal landelijk systeem, dat door de Rijksoverheid wordt ontwikkeld en beheerd: de Basisregistratie Personen (BRP). Decentrale Burgerzaken-modules sluiten hierbij aan en ondersteunen de processen van de gemeente. Deze modules moeten door gemeenten (gezamenlijk of individueel) worden ontwikkeld en geïmplementeerd.

In de nieuwe BRP vindt de systematische verstrekking van gegevens via landelijke voorzieningen plaats en niet meer vanuit gemeentelijke systemen. Gebruikers ontvangen van één afzender de gegevens waar zij recht op hebben. Gemeenten richten zich voornamelijk op de kwaliteit van de gegevens en het bijhouden daarvan.

De Rijksoverheid zal ook niet-ingezetenen die een relatie hebben met de overheid gaan registreren in de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Deze populatie gaat behoren tot de BRP.

Voor de leidinggevenden en medewerkers van Burgerzaken verandert er veel als gevolg van de invoering van BRP. Het bijhouden van persoonsgegevens gebeurt op basis van een nieuw gegevensmodel en met behulp van Burgerzakenmodules. Het systematisch verstrekken van persoonsgegevens aan afnemers vindt plaats via een landelijke voorziening (BRP). Het beheer van het bronsysteem en de distributie van persoonsinformatie vallen voor het grootste deel weg. Gemeenten kunnen gegevens aan derden blijven verstrekken.

De belangrijkste veranderingen voor een gemeente zijn het aansluiten op de landelijke voorzieningen van de BRP ten behoeve van de binnengemeentelijke leveringen en de invoering van de Burgerzakenmodules.

De belangrijkste voordelen voor gemeenten zijn: betere dienstverlening als gevolg van efficiëntere registratie, de mogelijkheid tot meer samenwerking met andere gemeenten met betrekking tot gebruik en het beheer van persoonsgegevens en de vermindering van kosten voor exploitatie en onderhoud.

De invoering van BRP is voorzien in de periode 2014 tot 2016. KING ondersteunt gemeenten de komende jaren bij de implementatie.

3. Startdocument

3.1. Doel startdocument

Gemeenten staan voor de opgave om de Basisregistratie Personen te implementeren. Dit startdocument informeert betrokkenen bij de gemeente over de impact van de invoering zodat zij zich goed kunnen voorbereiden. Dit document geeft inzicht in:

- de betekenis van de Basisregistratie Personen voor gemeenten;
- de veranderingen als gevolg van de invoering van nieuwe ICT-voorzieningen;
- wat gemeenten moeten doen; en
- de ondersteuning die KING biedt.

Dit document is de start van het ondersteuningstraject van KING voor gemeenten. KING voert de ondersteuning samen met het programma mGBA uit.

3.2. Impact

KING voerde samen met een aantal gemeenten een verkenning uit naar de gevolgen van de komst van de Basisregistratie Personen (BRP) voor gemeenten. In deze impactanalyse stonden de volgende vragen centraal: wat verandert er bij gemeenten door de komst van BRP, wat kunnen gemeenten ter voorbereiding hierop doen en welke ondersteuning moet er worden geboden?

In september 2011 rondde KING de impactanalyse af. Het betreft de impact van BRP gegeven de huidige stand van zaken, want de ontwikkeling van BRP is nog gaande. Zo moeten er nog producten worden opgeleverd. De impact hiervan is vanaf oktober 2011 nader verkend door KING, samen met gemeenten. Dit heeft onder andere geleid tot een stappenplan voor implementatie; het Draaiboek en een onderzoek naar de binnengemeentelijke leveringen. Deze documenten zijn te vinden op operatiebrp.nl.¹

In de impactanalyse lag de nadruk op het *wat*: op het in beeld brengen van de gevolgen van de implementatie van de BRP voor gemeenten. En niet op het *hoe*. U zult in dit document geen gedetailleerd stappenplan aantreffen. KING heeft wel zo'n stappenplan gemaakt als onderdeel van de ondersteuning aan gemeenten, dit is het eerder genoemde draaiboek.

3.3. Leeswijzer

Hoofdstuk 4 gaat over nut en noodzaak van het moderniseren van de Gemeentelijke Basisadministratie tot een Basisregistratie Personen. Hoofdstuk 5 plaatst de invoering van BRP in de bredere gemeentelijke context. Hoofdstuk 6 tot en met 9 gaan dieper in op de impact van de invoering van de BRP op de gemeente in de verschillende rollen, namelijk die als bijhouder, afnemer en verstrekker van persoonsgegevens.

¹ <http://new.kinggemeenten.nl/document/draaiboek-invoering-brp-bij-gemeenten>
<http://new.kinggemeenten.nl/operatie-brp/document/binnengemeentelijke-leveringenpdf>

Gemeenten sluiten geleidelijk aan op de nieuwe BRP. Hoe het werkt tijdens deze overgangsfase wordt in hoofdstuk 10 uiteengezet. Hoofdstuk 11 gaat dieper in op de ICT-aanpassingen. In hoofdstuk 12 staan de globale stappen waarmee iedere gemeente zich kan voorbereiden op de invoering van de BRP. In hoofdstuk 13 tenslotte, wordt kort geschetst welke ondersteuning KING gaat bieden.

4. Modernisering GBA

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde wat de bedoeling is van de modernisering van de GBA en wat het betekent voor gemeenten. U vindt het antwoord op de volgende vragen: wat moet er ingevoerd worden, waarom en wanneer?

4.2. Basisregistratie Personen

Voor een goede dienstverlening van de overheid aan burgers en bedrijven is het noodzakelijk dat overheden onderling gegevens over bijvoorbeeld personen, bedrijven of adressen delen. Dat geldt voor alle overheden: gemeenten, provincies, waterschappen, zelfstandige bestuursorganen en andere organisaties met een publieke taak. Daarom worden de gegevens over personen, bedrijven of adressen vastgelegd in basisregistraties. Samen vormen deze het stelsel van basisregistraties. Alle overheden die voor de uitvoering van hun publieke taken gebruik maken van dergelijke gegevens, zijn verplicht deze gegevens uit de basisregistraties te halen.

Eén van de basisregistraties is de *Basisregistratie Personen* (BRP). De BRP bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland. De BRP gaat ook persoonsgegevens over niet-ingezetenen bevatten: personen die niet in Nederland wonen – of hier slechts kort verblijven – maar wel een dusdanige relatie met de Nederlandse overheid hebben dat registratie nodig is.

4.3. Gemeenten

De registratie van persoonsgegevens is aan verandering onderhevig. Gemeenten merken dat op twee manieren.

De eerste verandering was de invoering van GBA als basisregistratie voor authentieke persoonsgegevens. De belangrijkste kenmerken hiervan zijn: eenmalige registratie van authentieke gegevens, verplicht gebruik door overheidsorganisaties en terugmelden in geval van twijfel.

Met de modernisering van GBA komt er een tweede verandering aan. Met de modernisering van GBA wordt beoogd het proces van registratie van persoonsgegevens te verbeteren. Het bijhouden, verstrekken en afnemen van persoonsgegevens krijgt een nieuwe wettelijke grondslag. Om het registratieproces efficiënt en effectief te ondersteunen worden nieuwe ICT-voorzieningen ingevoerd bij Rijk en gemeenten.

4.4. Doel

Het doel van het moderniseren van de GBA is de kwaliteit van de persoonsgegevens en daardoor de dienstverlening te verbeteren. Dit moet leiden tot een efficiënte en betrouwbare manier van invoeren, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens. Het bijhouden en verstrekken van gegevens wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper.

Een andere belangrijke doelstelling van de modernisering is het juridisch en technisch mogelijk maken van plaatsonafhankelijke dienstverlening. Het voordeel hiervan is dat burgers beter bediend kunnen worden. Bovendien leidt het tot aanzienlijke besparingen, zowel in kosten als in het terugdringen van het aantal handelingen.

4.5. Wet BRP

Er is een wet Basisregistratie Personen (wet BRP) in de maak die waarschijnlijk in 2012 in werking treedt. Als gevolg van deze wet veranderen werkprocessen en informatiesystemen bij gemeenten.

De wet BRP bepaalt dat er een Basisregistratie Personen is, van wie daarin gegevens worden vastgelegd en welke gegevens dat zijn. Bovendien beschrijft de wet de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van degenen die de gegevens invoeren, aanpassen en gebruiken. En van degenen van wie gegevens worden bijgehouden.

4.6. Centrale en gemeentelijke voorzieningen

De wet BRP geeft aan dat de nieuwe Basisregistratie Personen bestaat uit gemeentelijke en centrale ICT-voorzieningen. Deze voorzieningen samen vervangen de huidige Gemeentelijke Basisadministraties persoonsgegevens (GBA) en de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) waarin de persoonsgegevens over ingezetenen en niet-ingezetenen nu worden (of in het geval van RNI: gaan worden) geregistreerd.

Gemeenten zijn verplicht zich aan te sluiten op de landelijke voorzieningen van de BRP, zodat andere bestuursorganen gebruik kunnen maken van actuele en betrouwbare persoonsgegevens. Gemeenten maken daarbij gebruik van Burgerzakenmodules

De Burgerzakenmodules zijn gemeentelijke voorzieningen die bijvoorbeeld de afgifte van reisdocumenten en rijbewijzen, het houden van verkiezingen en het bijhouden van huwelijken en partnerschappen mogelijk maken. De Burgerzakenmodules maken hiervoor gebruik van de diensten van de centrale voorzieningen van de BRP voor het bevragen, aanvullen of wijzigen van persoonsgegevens. De Burgerzakenmodules vervangen de huidige burgerzakensystemen – en de decentrale GBA-functionaliteit die daarin is vervat – die nu bij gemeenten in gebruik zijn. De modules zijn dus nodig om aan te sluiten op de centrale voorzieningen van de BRP.

4.7. Planning

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de implementatie van de Basisregistratie Personen. Deze ziet er als volgt uit.

- Het aansluiten op de BRP; inclusief het in gebruik nemen van de Burgerzaken-modules. En als gevolg hiervan: het aanpassen van werkprocessen en informatiesystemen.
- Het structureel borgen van de gewenste veranderingen met betrekking tot de BRP bij medewerkers van gemeenten.

In de periode 2014 tot 2016 gaan alle gemeenten en afnemers over naar de BRP. Om dit beheersbaar te laten verlopen, vindt de aansluiting gespreid én gefaseerd plaats. In overleg met elke gemeente worden afspraken gemaakt over het moment van aansluiten op de BRP.

Circa twaalf gemeenten, de zogenaamde koplopers, bijten het spits af. Zij sluiten straks als eerste aan op de BRP. Daarna volgen de andere gemeenten. In de planning wordt er van uitgegaan dat koplopergemeenten vanaf het derde kwartaal 2012 starten met de verwerving. In de periode februari 2014 tot juli 2014 worden de koplopers aangesloten op de BRP. De andere gemeenten volgen later en maken daarbij gebruik van de kennis en ervaring die de koplopers hebben opgedaan. KING zorgt ervoor dat de ervaringen van de koplopers beschikbaar komen voor de andere gemeenten.

4.8. Stand van zaken

Begin oktober 2012 is de stand van zaken als volgt.

Burgerzakenmodules: De specificaties zijn gereed. Zij zijn opgesteld in goede samenwerking tussen gemeenten, de VNG en de NVVB. Zij vormen de basis voor gemeenten om met leveranciers in gesprek te gaan over de bouw van Burgerzakenmodules. Meer informatie over deze modules is te vinden in hoofdstuk 7.

Koplopers: Er zijn 12 koplopergemeenten geselecteerd door het programma mGBA en KING. Samen met geïnteresseerde vroege volgers vindt iedere maand de gemeentedag plaats. Daarin worden diverse thema's besproken die actueel zijn.

Verwerving: De expertgroep verwerving legt de laatste hand aan een generiek bestek dat door alle gemeenten als startdocument gebruikt kan worden. Enkele gemeenten zijn reeds begonnen met de colour locale daar aan toe te voegen.

BRP: De bouw van de BRP is in volle gang. Dit zal in iteraties van drie weken plaats gaan vinden. Naar verwachting is de BRP eind 2013 gereed, zodat de koplopers vanaf begin 2014 kunnen aansluiten.

Migratievoorzieningen: Het programma levert ICT-voorzieningen die de migratie van GBA naar BRP eenvoudiger maken. In hoofdstuk 11 worden deze voorzieningen toegelicht.

Het gaat om de volgende drie migratievoorzieningen:

- GBA-V Full Service: oplevering staat gepland voor oktober 2012.
- Gemeentelijke gegevensoverdracht: oplevering staat gepland voor begin 2013.
- Interstelsel Communicatie: oplevering staat gepland voor begin 2013.

5. BRP en gemeenten

5.1. Inleiding

De invoering van de Basisregistratie Personen (BRP) heeft belangrijke voordelen voor gemeenten. Maar de komst van BRP heeft ook invloed op andere ontwikkelingen binnen de gemeente, zoals zaakgericht werken. In dit hoofdstuk vindt u het antwoord op de volgende vragen: wat levert de invoering van BRP gemeenten op? Wat is er mogelijk met de BRP? Hoe kan BRP gezien worden in relatie tot andere ontwikkelingen op het terrein van dienstverlening en e-overheid?

5.2. Voordelen

Gemeenten hebben belang bij de modernisering van de GBA. De voordelen voor gemeenten van het moderniseren van GBA naar BRP zijn: betere dienstverlening als gevolg van efficiëntere registratie van persoonsgegevens; mogelijkheid tot samenwerking met andere gemeenten zodat persoonsgegevens gezamenlijk gebruikt en beheerd kunnen worden; vermindering van kosten voor exploitatie en onderhoud van systemen; en minder werklast voor beheerders en gebruikers.

Betere dienstverlening

Eén van de direct zichtbare verbeteringen als gevolg van de invoering van BRP is dat de dienstverlening aan de balie zal verbeteren. Persoonsgegevens kunnen sneller ingezien, gecontroleerd en aangepast worden. Burgers worden daarmee beter geholpen. Enkele voorbeelden.

- De aangifte van een geboorte waarbij de ouders in een andere gemeente wonen, kan door een medewerker direct met gebruikmaking van de gegevens uit de BRP uitgevoerd worden. Losse raadpleging in de GBA is niet meer nodig.
- Brondocumenten kunnen via een documentmanagementsysteem gekoppeld worden aan de persoonslijst, waardoor die informatie direct beschikbaar is.
- Toekomstige adresmutaties kunnen worden doorgevoerd en opgeslagen.

Met de invoering van BRP kunnen gemeenten de kwaliteit van persoonsgegevens verbeteren. Het is ook een 'intelligent' systeem. Zo worden er signalen gegeven als er vermoeden is van incorrecte invoer. Bijvoorbeeld een huwelijk tussen 16-jarigen. Ook wordt de bijhouding minder complex, met als voordeel dat gegevens niet meer redundant opgeslagen worden. Nu worden gegevens van personen op de eigen persoonslijst, op die van de kinderen, van huwelijkspartner(s) en bij de ouders opgeslagen. Hierdoor ontstaan inconsistenties en lastige bijhoudingsvraagstukken.

Voor medewerkers van de gemeente die gebruik maken van persoonsgegevens, zijn de voordelen dat zij sneller beschikken over accurate persoonsgegevens en eventuele onjuistheden ook eenvoudiger kunnen terugmelden.

De dienstverlening door gemeenten naar andere overheidsorganisaties (de afnemers) die gebruik maken van persoonsgegevens wordt sterk verbeterd met de komst van BRP.

Afnemers beschikken in de nieuwe situatie sneller over accurate gegevens. Dit komt omdat het berichtenverkeer tussen BRP en afnemers, inclusief andere gemeenten, sneller gaat verlopen. En ook omdat persoonsgegevens in de BRP online en *real time* bevroegd kunnen worden. Een inschrijving vanuit een andere gemeente duurt in de nieuwe situatie bijvoorbeeld nog maar enkele seconden. Nu is dat minimaal vier werkdagen.

Een belangrijke verbetering van de BRP is de mogelijkheid van plaatsonafhankelijke dienstverlening. Het voordeel hiervan is dat burgers voor bepaalde diensten bij iedere gemeente terecht kunnen, ongeacht in welke gemeente zij staan ingeschreven. In het wetsvoorstel BRP wordt nu alleen rekening gehouden met het plaatsonafhankelijk verstrekken van gegevens. Over het doen van plaatsonafhankelijke bijhoudingen verandert er in de wet niets. Wel wordt het mogelijk door middel van automatische fiatting plaatsonafhankelijke bijhoudingen te doen. De woongemeente fiatteert dan de gemeente waar het rechtsfeit heeft plaatsgevonden om de bijhouding in de BRP te doen.

Samenwerking

Bij de invoering van BRP kunnen gemeenten samenwerken bij het gebruik en beheer van persoonsgegevens, bijvoorbeeld door:

- het gezamenlijk verwerven, gebruiken en beheren van Burgerzakenmodules; en
- het onderling autoriseren voor verstrekkingen en eventueel bijhoudingen.

Uiteraard is het de verantwoordelijkheid van gemeenten om vorm en inhoud te geven aan de samenwerking. Een mogelijke invulling zou kunnen zijn dat gemeenten onderling werkzaamheden verdelen en zo slim gebruik maken van elkaars specialismen.

Gemeenten maken dan afspraken over het uitvoeren van diensten of het afhandelen van producten. Bijvoorbeeld: gemeente A voert alle eerste inschrijvingen in de regio uit, gemeente B opent in de avonduren een loket voor Burgerzaken voor de hele regio. Via het digitale loket van de gemeente B kan heel Nederland producten en diensten van Burgerzaken aanvragen.

Minder kosten

De BRP wordt centraal beheerd. Dit betekent een vermindering van beheer-werkzaamheden door gemeenten. Dit is met name merkbaar bij wijzigingen in het datamodel of het systeem. Waar voorheen gemeenten zelf verantwoordelijk waren, zal dit nu voor een belangrijk deel door de beheerder (Agentschap BPR) geregeld worden.

Doordat de registratie van persoonsgegevens efficiënter en effectiever wordt met de BRP, nemen ook de kosten voor verstrekkingen af. Het verdwijnen van verstrekkingen door middel van berichtenverkeer binnen en tussen gemeenten, en de beheerlast die hiermee gepaard gaat, betekent een besparing voor gemeenten.

De invoering van BRP maakt het voor gemeenten mogelijk om te besparen op de kosten voor onderhoud en beheer van informatiesystemen en koppelingen tussen systemen. Besparingen zijn mogelijk op onderhoud en beheer van Burgerzakensystemen en op de koppelvlakken met andere applicaties. De verwachting is dat het aanpassen van informatiesystemen sneller en goedkoper kan. Sneller omdat de eisen aan leveranciers eenduidig beschreven zijn, bijvoorbeeld voor de Burgerzakenmodules. Goedkoper omdat de gemeente minder hoeft te beheren.

Minder werklast

Voor de medewerkers Burgerzaken betekent de invoering van BRP dat het voor hen eenvoudiger wordt om persoonsgegevens bij te houden. Bovendien betekent het ook dat bepaalde handelingen die weinig waarde toevoegen, maar wel veel tijd vergen omdat ze steeds terug blijven komen, zullen verdwijnen.

5.3. Basisregistraties

De Basisregistratie Personen is de 'moeder der basisregistraties' en hoeksteen van de elektronische overheid. Bij de nieuwe BRP worden gegevens niet meer door gemeenten verstrekt, maar landelijk door het Rijk. Gebruikers (afnemers) ontvangen van één afzender de gegevens waar zij recht op hebben. Gemeenten richten zich voornamelijk op de kwaliteit van de gegevens en het bijhouden daarvan.

Het belang van goed gegevensbeheer binnen gemeenten neemt de komende jaren aanzienlijk toe. Dit is ook het geval bij andere basisregistraties waar gemeenten in het bijzonder voor verantwoordelijk zijn: de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Gemeenten zijn volop aan de slag met deze twee basisregistraties. Naar verwachting hebben zij het gebruik en beheer hiervan gereed voor de invoeringsdatum van de BRP (februari 2014). Op het moment dat de BRP wordt ingevoerd kan maximaal voordeel worden behaald door de drie basisregistraties goed met elkaar te verbinden. De kwaliteit van de gegevenshuishouding bij gemeenten kan zo aanzienlijk worden verbeterd en daarmee de dienstverlening door de overheid aan burgers en bedrijven.

5.4. Zaakgericht werken

Thema's die de gemeentelijke organisatie van belang vindt, kunnen effect hebben op het stellen van prioriteiten in ICT-projecten. Vanwege de bezuinigingen hebben gemeenten veel aandacht voor de efficiency van de bedrijfsvoering, en in het verlengde hiervan voor het verminderen van het aantal applicaties, het stroomlijnen van werkprocessen en het meer gebruik maken van gemeenschappelijke ICT-voorzieningen. Het gebruik van een generiek zaakstelsel is dan een logische keuze. Dat maakt de implementatie van BRP eenvoudiger, mede omdat de Burgerzakenmodules zaakgericht zijn opgesteld.

5.5. Conclusie

Het verbeteren van de dienstverlening, het onderling verbinden van basisregistraties en het invoeren van zaakgericht werken, scheppen voorwaarden voor een eenvoudiger implementatie en goed gebruik van de BRP. De wettelijke taken op het gebied van persoonsregistratie kunnen effectiever en efficiënter plaatsvinden als gemeenten hiermee verder gaan.

6. Burgerzaken

6.1. Rollen

Het vastleggen, beheren en verstrekken van authentieke persoonsgegevens is een belangrijke verantwoordelijkheid van gemeenten. Deze taak wordt voornamelijk uitgevoerd door medewerkers van Burgerzaken.

In relatie tot de huidige GBA en diens opvolger BRP heeft de gemeente drie rollen:

1. De gemeente als bijhouder: gemeenten zijn bronhouder en bijhouder van de basisregistratie GBA. Dit betekent dat de gemeente eindverantwoordelijk is voor de inhoud en de kwaliteit van de gegevens van de ingezetenen van de eigen gemeente.
2. De gemeente als afnemer: de gemeente is verplicht om in haar werkprocessen en dienstverlening aan haar burgers de authentieke gegevens uit de GBA te gebruiken. Voor de gegevens van de eigen gemeente gebeurt dat op dit moment door binnengemeentelijke afname. De gemeente is ook buitengemeentelijk afnemer als zij voor haar taken gegevens uit het GBA nodig heeft van burgers uit andere gemeenten.
3. De gemeente als verstrekker: in het huidige GBA-stelsel is de gemeente verantwoordelijk voor de verstrekking van GBA-gegevens aan afnemers (binnen en buiten de gemeente) en derden (wettelijke, bijzondere en vrije derden). Vooruitlopend op de komst van BRP zal met de komst van de GBA-V Full Service de rol van verstrekker veranderen.

Verantwoordelijkheden blijven ongewijzigd

De komst van BRP leidt niet tot een andere verdeling van verantwoordelijkheden. Dat is het uitgangspunt in het wetsvoorstel BRP. De minister blijft verantwoordelijk voor het uitdelen van de autorisaties. De gemeenten blijven verantwoordelijk als bronhouder voor het bijhouden van de gegevens van hun eigen ingezetenen.

Lokale verschillen bepalen het tempo

Gemeenten hebben hun organisatie en systeemlandschap op eigen wijze ingericht. Deze inrichting en andere lopende ontwikkelingen kunnen de implementatie van de BRP voor een gemeente vereenvoudigen of juist lastiger maken.

6.2. Impactanalyse

De impact van de invoering van de BRP komt in de volgende hoofdstukken aan de orde, telkens vanuit één van de rollen van de gemeente. Achtereenvolgens vanuit de rol van de gemeente als bijhouder, afnemer en verstrekker van persoonsgegevens. Bij het analyseren van de impact van de invoering van de BRP interviewde KING onder andere 16 gemeenten. De informatie uit die onderzoeken vormt mede de inhoud van de volgende hoofdstukken.

7. Bijhouder

7.1. Huidige situatie

In de huidige situatie beschikken gemeenten over een eigen burgerzakensysteem waarin mutaties doorgevoerd worden. Hiertoe verstrekt de gemeente autorisaties aan haar ambtenaren. De mutaties worden direct weggeschreven in de gemeentelijke GBA-database. Van hieruit wordt de landelijke kopiedatabase, de GBA-V, gevuld.

7.2. Toekomstige situatie

Landelijke registratie

Met de komst van de BRP komen mutaties terecht in een landelijke registratie die is opgedeeld per gemeente. Dat betekent dat gemeenten niet meer de gegevens van hun eigen inwoners in technische zin beheren. Inhoudelijk zijn zij echter nog steeds bronhouder en daarmee functioneel beheerder van de gegevens.

Lokale bijhouding

Voor het bijhouden door de gemeente zijn specificaties voor Burgerzakenmodules opgesteld. De specificaties zijn gepubliceerd op:

<https://www.modernodam.nl/Burgerzakenmodules-specificaties>.

Er zijn 14 Burgerzakenmodules:

1. Afstamming
2. Naam en geslacht
3. Documenten en verzoeken
4. Huwelijk en partnerschap
5. Migratie
6. Nationaliteit
7. Reisdocumenten
8. Rijbewijzen
9. Overlijden
10. Overig
11. Onderzoek
12. Binnengemeentelijke levering²
13. Verkiezingen
14. Centraal registratie en informatie bureau (CRIB)

7.3. De gevolgen

Optionele modules

Gemeenten krijgen met de Burgerzakenmodules minimaal dezelfde functionaliteit als in hun huidige burgerzakensysteem. De huidige systemen zijn door gemeenten echter uitgebreid met optionele modules, bijvoorbeeld voor het bijhouden van gegevens voor de Burgerlijke stand of de Naturalisatiemodule. De opslag van die gegevens zal een andere plek moeten krijgen.

² Binnengemeentelijke levering is niet als module gespecificeerd. Wel is door KING een rapport Binnengemeentelijke leveringen opgeleverd waarin de materie wordt behandeld.

Aangehaakte gegevens

Gemeenten houden naast de verplichte GBA-gegevens op dit moment gegevens bij die weliswaar niet behoren tot de verplichte gegevensset van de GBA, maar die gemeenten per persoon bijhouden voor eigen gebruik. Deze extra gegevens noemen we aangehaakte gegevens. Voorbeelden hiervan zijn gegevens over een kiesdistrict waartoe een persoon behoort, gegevens voor de hondenbelasting of de gezinsverhouding.

De invoering van de BRP betekent dat de verplichte set persoonsgegevens niet meer wordt bijgehouden in gemeenten zelf, maar centraal in de BRP. Daarmee komen de aangehaakte gegevens op zichzelf te staan. Deze gegevens blijven wel van belang voor taken die door de gemeente worden uitgevoerd. Daarom moet er een oplossing worden gevonden voor de bijhouding van de aangehaakte gegevens.

De expertgroep aangehaakte gegevens onderzoekt welke aangehaakte gegevens door gemeenten worden gebruikt, binnengemeentelijk worden uitgewisseld en op welke wijze een gemeente kan omgaan met die aangehaakte gegevens op het moment waarop de BRP is ingevoerd.

Bedrijfsregels automatiseren

Wat ook verandert, is het gegeven dat de centrale BRP-voorziening de mogelijkheid geeft om via bedrijfsregels zaken die nu nog handmatig moeten worden afgewerkt, automatisch te doen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het automatisch ontbinden van een huwelijk bij overlijden van één van de partners. Als een gemeente kiest voor automatische fiatting kan de BRP dit soort bijhoudingen direct doorvoeren.

Implementatie RNI

In relatie tot de rol als bijhouder van persoonsgegevens door gemeenten speelt nog een andere ontwikkeling, namelijk de invoering van de registratie van niet-ingezetenen (RNI). De invoering van de RNI staat gepland voor februari 2013, onder de voorwaarde dat er een wettelijke basis is gerealiseerd. De uitrol van RNI staat in eerste instantie los van de uitrol van de BRP. Systeemtechnisch komt er straks één centrale BRP, waarin naast gegevens over ingezetenen van een gemeente ook de gegevens van niet-ingezetenen worden opgenomen.

7.4. De kosten

In onderstaand overzicht wordt in de eerste kolom aangegeven welke activiteit of welk product kosten met zich meebrengt. In de tweede kolom wordt aangegeven of de kosten extern zijn (niet met eigen mensen kunnen worden uitgevoerd) of intern zijn (met inzet van eigen medewerkers). Deze tabel geeft een globale inschatting. Op Operatiebrp.nl³ is een businesscase tool te vinden, waarmee gemeenten gedetailleerd in kaart kunnen brengen wat hun huidige kosten zijn. De tool stelt gemeenten ook in staat om de kosten na de migratie naar de BRP in te schatten.

³ <https://new.kinggemeenten.nl/businesscase>

Activiteit/ product	externe/ interne kosten	Opmerkingen
Verwerving en aanschaf van Burgerzakenmodules	veelal extern	Sterk afhankelijk van het al dan niet gezamenlijk verwerven door gemeenten.
Installatie, test en in productie name van Burgerzakenmodules	zowel extern als intern	
Inrichten zaakgericht werken	zowel extern als intern	Afhankelijk van het beschikbaar zijn van een zaakstelsel en de mate van zaakgericht werken
Voldoende bandbreedte in de netwerkverbinding tussen gemeente en BRP	extern	Sterk afhankelijk van omvang van gegevensverkeer en frequentie van uitwisseling van gegevens. Dit verschilt sterk per gemeente.
Vervanging van niet standaard functionaliteit uit Burgerzakensysteem	veelal extern	
Opslag van aangehaakte gegevens	veelal extern	Afhankelijk van het aantal aangehaakte gegevens
Inregelen beheer voor aangehaakte gegevens	veelal intern	
Opleidingen verzorgen voor medewerkers	veelal externe kosten, intern door gebruik train the trainer methode	
Autorisaties op Burgerzakenmodules ingeregeld	veelal intern	
Aanpassen procedures vanwege plaatsafhankelijk bijhouden	veelal intern	Afhankelijk van de keuze om wel of niet automatisch fiatteren aan te zetten.
Er zijn duidelijke beheerafspraken met Agentschap BPR over BRP	veelal intern	
Back-up procedures zijn ingeregeld in geval van incidenten	veelal intern	
Projectleiding	veelal intern	Circa één fte gedurende één à anderhalf jaar, afhankelijk van de totale duur van het project bij een gemeente.

8. Afnemer

8.1. Onderscheid

De wet GBA onderscheidt binnengemeentelijke en buitengemeentelijke afnemers. Binnengemeentelijke afnemers worden door de gemeente zelf bepaald en vastgelegd in een verordening. Buitengemeentelijke afnemers zijn alle andere afnemers. Het onderscheid tussen deze twee categorieën van afnemers vervalt in de wet BRP.

8.2. Binnengemeentelijke afnemer

8.2.1. Huidige situatie

Gemeenten hebben diverse koppelingen voor binnengemeentelijke afnames. Koppelingen die bij gemeenten kunnen voorkomen, zijn:

- applicatie - applicatiekoppeling (tussen GBA en de afnemende applicatie);
- een dagelijkse view vanuit GBA naar afnemende applicaties;
- een raadpleegfunctie in de GBA voor de verificatie van gegevens die - indien van toepassing - handmatig worden overgenomen in de gebruikte applicatie;
- van GBA naar een gegevensdistributiesysteem en van daaruit naar de afnemende applicaties;
- van GBA naar het gegevensmagazijn en van daaruit naar de afnemende applicaties; en
- combinaties van voorgaande koppelingen.

8.2.2. Toekomstige situatie

De BRP neemt geleidelijk de systematische verstrekking van gegevens aan afnemers over van gemeenten. Geautoriseerde gebruikers kunnen online de gegevens uit de BRP inzien. De snelheid en toegankelijkheid van persoonsgegevens wordt hiermee verhoogd.

Bij het migreren naar de BRP moeten koppelingen met afnemende systemen gerealiseerd worden. Deze systemen kunnen dan gebruik maken van gegevens die in de BRP zijn geregistreerd.

8.2.3. De gevolgen

Als een gemeente er voor kiest om alle werkprocessen aan te sluiten op de BRP heeft dat gevolgen voor de koppeling met afnemende systemen. Vanuit oogpunt van beheersbaarheid is het zinvol om de impact van een dergelijke migratie te beperken. In het rapport Binnengemeentelijke Leveringen (BGL) is beschreven hoe de problematiek rondom BGL kan worden aangevlogen. Op basis daarvan kan een gemeente vaststellen welke impact de komst van de BRP heeft op de binnengemeentelijke afname. Een belangrijke component waarvan het BGL-rapport zegt dat deze onmisbaar is is het gegevensdistributiesysteem in combinatie met het gegevensmagazijn.

Gegevensdistributiesysteem

Op dit moment beschikken veel gemeenten over een gegevensdistributiesysteem, maar is het vaak nog niet volledig geïmplementeerd. De verwachting is dat gemeenten in de periode tot invoering van BRP (februari 2014) erin zullen slagen om zoveel mogelijk applicaties via een distributiesysteem aan te sluiten op de GBA. Dit maakt de migratie van GBA naar BRP aanzienlijk eenvoudiger. Overigens is voor de gemeenten die later aansluiten deze periode om hun applicatie via een gegevensdistributiesysteem aan te sluiten ook langer.

Sommige gegevensdistributiesystemen maken gebruik van een gegevensmagazijn waarin persoonsgegevens plus de relaties daartussen in een datamodel zijn opgenomen. De gegevens van het gegevensmagazijn worden gesynchroniseerd vanuit de bron. Dit betekent dat gegevens in het magazijn identiek zijn aan de authentieke gegevens in de bronregistratie.

Voor de BRP geldt dat authentieke gegevens opgenomen zijn in de landelijke voorziening die gemeenten rechtstreeks kunnen bevragen. Een lokale kopie (opgeslagen in een gegevensmagazijn) is idealiter dan niet nodig. Het rapport Binnengemeentelijke Leveringen stelt echter dat voor de termijn dat alle gemeenten moeten zijn aangesloten op de BRP er niet aan te ontkomen valt toch een lokale kopie te handhaven. Deze is dan slechts bedoeld voor binnengemeentelijke leveringen.

8.2.4. De kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Opmerkingen
Vervangen van alle bestaande GBA-koppelingen met BRP-koppeling (via gegevensdistributie-systeem)	veelal externe kosten	sterk afhankelijk van aantal koppelingen
Installatie van gegevensdistributiesysteem indien nog niet aanwezig	veelal externe kosten	
Migratiekosten voor applicatie van oude datamodel naar nieuwe datamodel	veelal externe kosten	sterk afhankelijk van aantal afnemende applicaties

8.3. Buitengemeentelijke afnemer

8.3.1. Huidige situatie

In het autorisatiebesluit voor de gemeente als buitengemeentelijke afnemer (GABA) zijn 27 taken beschreven, waarvoor gemeenten in hun rol als afnemer via het GBA-netwerk gegevens kunnen verkrijgen over personen die in andere gemeenten staan ingeschreven. Welke taken een gemeente zelf uitvoert loopt uiteen en daarmee ook de autorisatie per gemeente. Gemeenten maken voor het verkrijgen van deze gegevens gebruik van een aantal ICT-voorzieningen, zoals ad hoc bevestigingen en spontane meldingen.

8.3.2. Toekomstige situatie

Bij de start van de implementatie van de BRP is de GBA-V Full Service beschikbaar. Het verkrijgen van gegevens over personen die in een andere gemeente staan ingeschreven, verloopt dan niet meer tussen gemeenten onderling maar uitsluitend via de GBA-V. Voor gemeenten in de rol van buitengemeentelijke afnemer betekent de overgang naar GBA-V

Full Service dat zij voor alle vormen van buitengemeentelijke afname over een GABA autorisatie moeten beschikken.

Voor gemeentelijke samenwerkingsverbanden geldt dat de onderlinge autorisaties goed moeten worden ingeregeld. Als binnen een samenwerkingsverband autorisaties door alle gemeenten aan alle gemeenten zijn toegekend, dan kan elke gemeente de gegevens van elke andere gemeente inzien.

8.3.3. De kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Opmerkingen
In kaart brengen benodigde GABA-autorisaties	veelal interne kosten	geldt vooral voor samenwerkingsverbanden
Regelen benodigde GABA-autorisaties	veelal interne kosten	

9. Verstrekker

9.1. Huidige situatie

In het huidige GBA-stelsel verstrekken gemeenten persoonsgegevens aan afnemers. Dit verloopt via het GBA-netwerk maar deels ook via de huidige GBA-V, bijvoorbeeld voor de ad-hoc bevestigingen.

De implementatie van de GBA-V Full Service vindt gefaseerd plaats voorafgaand aan de introductie van de BRP. De GBA-V Full Service vervult taken die gemeenten nu uitvoeren: het vastleggen van autorisaties; het plaatsen van afnemersindicaties en het verstrekken van gegevens (bevestigingen, de spontane meldingen en selecties). Hierdoor wordt er met betrekking tot systematische gegevensverstrekking aan afnemers een volledige ontkoppeling gerealiseerd tussen gemeenten en afnemers.

De implementatie van de GBA-V Full Service zal afgerond zijn voor de start van de implementatie van de BRP.

9.2. Toekomstige situatie

Centrale verstrekking

De minister en het college van burgemeester en wethouders blijven verantwoordelijk voor de verstrekking van persoonsgegevens en de juridische onderbouwing hiervan. Ook in de nieuwe situatie blijft de gemeente verantwoordelijk voor het verstrekken van persoonsgegevens. De technische vormgeving hiervan verandert. De gegevens staan niet meer in een lokale database, maar in een landelijke database.

De systematische verstrekking van persoonsgegevens vindt in de nieuwe situatie op centraal niveau plaats via de BRP. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK. De minister is verantwoordelijk voor de systematische verstrekking van gegevens uit de basisregistratie en de colleges van burgemeester en wethouders zijn verantwoordelijk voor de overige verstrekkingen uit de basisregistratie.

Levering aan derden

Gemeenten blijven gegevens verstrekken aan derden. Ook hiervoor geldt dat de technische vormgeving verandert, want de gegevens staan in een landelijke database. De wijze van verstrekking zal veranderen en wordt nader onderzocht mede in het kader van de binnengemeentelijke leveringen.

Rapportages

Gemeenten kunnen in het huidige GBA-stelsel naar eigen behoefte bevestigingen doen op de GBA. Denk hierbij aan bevestigingen voor managementrapportages, verkiezingen of rampenbestrijding. Al deze type bevestigingen trekken een zware wissel op het BRP-stelsel omdat bevestigingen regelmatig worden uitgevoerd, de levering snel moet geschieden en soms sprake kan zijn van piekbelasting, bijvoorbeeld bij verkiezingen.

De huidige verwachting is dat de BRP gaat voorzien in een aantal standaard bevestigingen, waarbij de vraag openstaat hoe niet-standaard bevestigingen worden gefaciliteerd. Dit wordt nog onderzocht door het programma mGBA.

9.3. De kosten

Activiteit / product	Interne / externe kosten	Opmerkingen
Afgeronde overgang naar GBA-V Full Service	veelal interne kosten	
Nieuwe autorisaties gedefinieerd en ingeregeld	veelal interne kosten	
Vervangende oplossing voor bijzondere leveringen	Afhankelijk van aanbod programma	
Borgen van rapportages en andere bestandselecties	Afhankelijk van aanbod programma	

10. Overgang

10.1. Formele overgang

Een onderwerp dat nog apart aandacht verdient, is de formele overgang van GBA naar BRP. Er zijn hierbij twee situaties van belang.

- De overgang van GBA naar BRP binnen een gemeente. Op het moment dat binnen een gemeente BRP formeel in gebruik wordt genomen, kan het GBA-systeem worden ontmanteld.
- De overgang van de laatste gemeente naar BRP. Het BRP-stelsel treedt in werking op het moment dat de eerste gemeente is aangesloten. Zodra de laatste gemeente is aangesloten, betekent dit dat het BRP-stelsel volledig functioneert.

10.2. Overgang binnen een gemeente

Bij de overgang van GBA naar BRP binnen een gemeente zijn de volgende zaken van belang: wanneer maakt de gemeente de formele overstap van GBA naar BRP? En hoe wordt BRP voor het eerst gevuld?

De komst van GBA-V Full Service vereenvoudigt de migratie naar BRP voor gemeenten. Immers, een deel van de migratie die nodig is voor BRP is daarmee uitgevoerd. Gemeenten zullen een deel van de verstrekkingen die zij deden niet langer zelf hoeven uit te voeren.

Hoewel direct na de initiële vulling de data van GBA-V ook in BRP beschikbaar zijn, is het noodzakelijk dat bij de daadwerkelijke overgang van een gemeente naar BRP, GBA-V voor die gemeente gevuld is met de meest actuele data en dat de gemeente bevestigt dat GBA-V de juiste inhoud heeft op het moment van overgaan naar BRP. Vanaf het migratiemoment zijn die data beschikbaar in de BRP en kan de lokale GBA uitgezet worden. Zodra de lokale GBA is uitgezet, zullen gemeenten niet langer gebruik kunnen maken van hun lokale database als de authentieke bron. De BRP fungeert dan als zodanig.

10.3. De overgangsfase

Tussen februari 2014 en juni 2016 sluiten gemeenten aan op BRP. Dit betekent dat in deze periode sommige gemeenten al zijn aangesloten en anderen nog niet. Gemeenten en afnemers ondervinden geen last van tempoverschillen in de aansluiting op de centrale voorzieningen van de BRP. Ongeacht het moment van aansluiten vindt in deze periode altijd een correcte vertaling plaats van berichten tussen gemeenten en afnemers en tussen gemeenten onderling.

Een gemeente die nog niet is gemigreerd houdt de gegevens bij in de eigen GBA-applicatie, synchroniseert zijn lokale GBA-database met GBA-V, verkrijgt gegevens (ad hoc, spontaan en selecties) voor buitengemeentelijke afname via de GBA-V en maakt voor het berichtenverkeer tussen gemeenten onderling die nog niet zijn gemigreerd

gebruik van het GBA-netwerk. Gemeenten die over zijn naar de BRP kunnen volledig terecht bij de BRP voor zowel bijhoudingen als verstrekkingen. De door het programma mGBA te ontwikkelen migratievoorzieningen zorgen er op de achtergrond voor dat gemeenten met elkaar kunnen blijven communiceren, ongeacht of deze nog op de huidige wijze bijhouden en verstrekken of al zijn aangesloten op de BRP.

Impact op gemeenten die nog niet zijn gemigreerd

Gemeenten die nog niet zijn gemigreerd ondervinden zo min mogelijk hinder van het feit dat andere gemeenten al over zijn op de BRP. Alle functionaliteiten blijven beschikbaar. Autorisatieregels die in de GBA-V gelden, doen dat ook in de BRP.

Impact op gemeenten die al wel zijn gemigreerd

BRP maakt plaatsonafhankelijke bijhouding mogelijk via automatisch fiatteren. Tijdens de overgangsfase zullen gemeenten die aangesloten zijn op de BRP nog rekening moeten houden met het feit dat rechtsfeiten met betrekking tot hun inwoners kunnen plaatsvinden in gemeenten die nog niet aangesloten zijn op de BRP. Op de bijhouding omtrent dit rechtsfeit zijn niet dezelfde controles en plausibiliteitsregels toegepast als op de BRP. Het kwaliteitsniveau kan derhalve verschillen.

11. ICT

11.1. ICT-voorzieningen

De komst van de BRP heeft gevolgen voor de ICT-voorzieningen bij gemeenten. Wij maken hierbij onderscheid in drie soorten ICT-voorzieningen:

- ICT-voorzieningen voor basisregistratie en ondersteunende applicaties: BRP en Burgerzakenmodules;
- ICT-voorzieningen voor netwerk en koppelingen met andere systemen; en
- ICT-voorzieningen die de migratie mogelijk maken.

De eerste categorie ICT-voorzieningen is in de voorgaande hoofdstukken uitvoerig aan bod gekomen. De andere twee categorieën komen in dit hoofdstuk aan de orde.

11.2. Netwerk en koppelingen

11.2.1. Ontwikkeling Diginetwerk

Bij de overgang naar BRP krijgen gemeenten te maken met een toename van het netwerkverkeer dat via het Diginetwerk naar BRP gaat. Aansluiting op het Diginetwerk verloopt altijd via een koppelnetwerk. Voor de meeste gemeenten zal dit het koppelnetwerk van Gemnet zijn. Alle gemeenten beschikken nu al over een aansluiting op Gemnet. Gemnet biedt daarop een dienst aan voor aansluiting op Diginetwerk. Naast Gemnet zijn er ook andere aanbieders van een dergelijke aansluiting. Gemeenten kunnen daar op dit moment nog niet op worden aangesloten, omdat dit besloten koppelnetwerken zijn waar gemeenten geen toegang tot hebben. Dit geldt overigens niet voor gemeenten die hebben meegedaan aan de aanbesteding van OT2010, zij hebben toegang tot het koppelnetwerk OT-wolk. Mogelijk komen er meer aanbieders van een aansluiting op Diginetwerk. Gemeenten moeten in ieder geval op het moment van invoering van BRP een aansluiting hebben (aangevraagd) op Diginetwerk. Zij kunnen dit aanvragen bij een leverancier van een koppelnetwerk, zoals Gemnet.

Ook als gemeenten een aansluiting op Diginetwerk hebben, zullen gemeenten moeten zorgen voor voldoende bandbreedte. Aansluiting op Diginetwerk en het verkrijgen van voldoende bandbreedte betekent twee aanvragen. Beiden moeten voor de overgang naar de BRP zijn ingeregeld.

11.2.2. Ontwikkeling Digikoppeling

Voor de communicatie van systemen met de koppelvlakken van het BRP-stelsel wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van Digikoppeling en StUF.

Digikoppeling is de 'postbode' voor de overheid. Digikoppeling bestaat uit een set standaarden voor elektronisch berichtenverkeer tussen overheidsorganisaties. Gemeenten zullen rekening moeten houden met deze standaarden bij het berichtenverkeer. Inmiddels zijn tussen KING en het programma mGBA afspraken gemaakt over het gebruik van StUF en de wijzigingen die de komst van de BRP op StUF zal hebben.

11.3. Migratievoorzieningen

Er worden door het programma mGBA drie landelijke voorzieningen gerealiseerd om de migratie van de huidige GBA, via GBA-V naar de BRP mogelijk te maken. Deze voorzieningen maken voor gemeenten de overgang van GBA-stelsel naar BRP-stelsel makkelijker. De migratievoorzieningen worden hieronder toegelicht.

GBA-V uitbreidingen

Het programma mGBA is verantwoordelijk voor diverse uitbreidingen op GBA-V. Een belangrijke daarvan betreft de implementatie van GBA-V Full service. Verder zorgt het programma voor koppelvlakken binnen de GBA-V om te kunnen communiceren met de BRP.

Interstelselcommunicatie

Onder de voorziening ten behoeve van interstelselcommunicatie vallen diverse componenten die zorgen voor de synchronisatie tussen BRP en GBA-V en voor de initiële vulling van de BRP. Ook wordt gezorgd voor een component die de juistheid en volledigheid controleert tussen de beide systemen, de consistentie check. Om ervoor te zorgen dat gemeenten tijdens de overgangperiode geen last hebben van het feit dat er nog twee stelsels zijn, wordt gezorgd voor een component voor de communicatie tussen gemeenten in verschillende stelsels.

Voor gemeenten zijn geen van de hier bovengenoemde componenten direct zichtbaar. Gemeenten hebben er wel voordeel van. De componenten zorgen er voor dat de impact van de overgangperiode voor gemeenten minimaal is.

Gemeentelijke gegevensoverdracht

Bij de initiële vulling van BRP worden de zogeheten aangehaakte gegevens niet gemigreerd naar BRP. Het gaat hier om gegevens die wel middels de huidige lokale GBA worden bijgehouden, maar geen deel uitmaken van de BRP-gegevensset.

Ook kan het zijn dat er gegevens niet in GBA-V zijn opgenomen die daar eigenlijk wel in thuis horen. Bijvoorbeeld historische gegevens, die in het verleden niet zijn gemigreerd naar GBA-V, maar nog wel in het burgerzakensysteem zitten. Deze zullen, als ze niet worden gemigreerd, in BRP niet meer zichtbaar zijn.

Voorop staat dat gemeenten zelf een keuze moeten maken. Zij zullen met hun leverancier afspraken moeten maken over hoe om te gaan met gegevens die niet in BRP worden overgenomen.

12. Aan de slag

12.1. Inleiding

Op welke manier kunnen gemeenten nu aan de slag om zich voor te bereiden? Die vraag staat in dit hoofdstuk centraal. Daarbij geldt de kanttekening dat een aantal zaken nog onderzocht wordt, zoals ook in de vorige hoofdstukken is aangegeven. Wij staan pas aan het begin van het implementatietraject voor gemeenten. Dat betekent dat wij nog niet alles (zeker) weten. Maar dat mag het maken van een eerste schets van het eindbeeld en de route daar naar toe niet in de weg staan.⁴

12.2. Eindbeeld

De implementatie bij gemeenten is geslaagd als gemeenten in staat zijn hun rollen als bijhouder, afnemer en verstrekker aan binnengemeentelijke afnemers en derden uit te voeren met BRP. Per rol is hieronder het eindbeeld geschetst.

Algemeen

- Er is een koppeling met het diginetwerk.
- Er is voldoende bandbreedte beschikbaar, de hoeveelheid is afhankelijk van de grootte van de gemeente.

Gemeente als bijhouder

Techniek

- Burgerzakenmodules zijn beschikbaar en gekoppeld aan BRP.
- De gemeente bevestigt dat de ingelezen BRP-gegevensset op het moment van overgaan naar BRP de juiste inhoud heeft.
- Er zijn (back-up)procedures ingeregeld in geval van calamiteiten met de verbinding met BRP.
- Er zijn technische voorzieningen die aangehaakte gegevens kunnen bijhouden.
- De non-functional requirements (performance, beschikbaarheid etc.) van de BRP zijn minimaal gelijkwaardig aan de performance en beschikbaarheid van het huidige burgerzakensysteem.

Gebruik

- Er zijn nieuwe procedures beschreven op basis van wijzigingen in de wet.
- De autorisaties op Burgerzakenmodules zijn ingeregeld.
- De medewerkers zijn opgeleid, zowel op proces- als op systeemniveau.
- Er zijn bijhoudprocedures voor aangehaakte gegevens.

⁴ Inmiddels heeft KING op operatiebrp.nl een draaiboek gepubliceerd wat veel gedetailleerder beschrijft welke stappen een gemeente moet zetten.

- Het beheer van aangehaakte gegevens is ingeregeld.

Gemeente als afnemer

Techniek

- De binnengemeentelijke afnemers zijn direct, via een gegevensdistributiesysteem of een gegevensmagazijn, gekoppeld aan BRP. Het voordeel hiervan is dat er slechts één koppeling noodzakelijk is in plaats van meerdere koppelingen met BRP.
- Het koppelvlak van BRP ten behoeve van afnames voorziet in minimaal dezelfde functionaliteit als het huidige burgerzakensysteem. Deze is mogelijk anders vormgegeven, maar functioneel minimaal gelijk.
- De non-functional requirements (performance, beschikbaarheid etc.) van de BRP zijn minimaal gelijkwaardig aan de performance en beschikbaarheid van het huidige burgerzakensysteem.

Gebruik

- Alle oorspronkelijke afnames (binnengemeentelijk en buitengemeentelijk) zijn opnieuw ingeregeld.
- De autorisaties op afnemende applicaties en voor de medewerkers zijn opnieuw ingeregeld en zonodig is de verordening hierop aangepast.
- De medewerkers zijn opgeleid, zowel op proces- als op systeemniveau.
- Er zijn procedures voor gebruik van aangehaakte gegevens.

Gemeente als verstrekker

Techniek

- Er is een oplossing voor buitengemeentelijke verstrekking buiten BRP om, bijvoorbeeld balieverstrekkings, maatwerk bestandselecties, niet-automatische verstrekkingen aan derden.
- Alle VOA-stromen zijn uitgefaseerd⁵.

Gebruik

- Er is continuïteit in de rapportages.
- Autorisaties voor buitengemeentelijke verstrekkingen buiten BRP om zijn ingeregeld, bijvoorbeeld balieverstrekkings, maatwerk bestandselecties en niet automatische verstrekkingen aan derden.

12.3. De route

Voor gemeenten houdt de invoering van BRP en Burgerzakenmodules in dat er meerdere veranderingen tegelijkertijd moeten worden doorgevoerd: het installeren van nieuwe

⁵ VOA staat voor Verzend en Ontvangststation.

programmatuur, een datamigratie en invoering van nieuwe werkwijzen. Daarbij is het voor gemeenten cruciaal dat zij geen kwaliteitsverlies van gegevens ervaren en dat de winkel tijdens de migratieperiode open blijft. Om deze operatie te laten slagen is het belangrijk dat gemeenten in beeld brengen wat de impact is op de eigen organisatie. De impact is afhankelijk van de volgende factoren:

- het aantal werkprocessen waarbij gebruik wordt gemaakt van persoonsgegevens;
- de mate van zaakgericht werken binnen de gemeente;
- de aanwezigheid en gebruik van een zaakstelsel en de koppeling met GBA;
- de mate van standaardisatie van binnengemeentelijke applicaties die gebruikmaken van GBA; en
- de aanwezigheid en gebruik van relevante e-overheidsstandaarden, zoals de digikoppeling.

Zodra de impact in beeld is gebracht, kan een plan van aanpak worden opgesteld⁶. In een dergelijk plan kan aandacht besteed worden aan de volgende zaken.

- Opnieuw tegen het licht houden van ambities op het terrein van dienstverlening. Wat betekent de komst van BRP en Burgerzakenmodules voor de eigen ambities en voor de (verdere) inrichting van het KlantContactCentrum?
- Het herinrichten van de binnengemeentelijke informatievoorziening: wie maakt gebruik van welke persoonsgegevens en welke veranderingen treden hier eventueel in op?
- Het herinrichten van het gegevensbeheer, in het bijzonder het beheer van basisregistraties BRP, BAG en WOZ.
- Het aanpassen van werkprocessen en beheerprocedures.
- Het bij medewerkers bekend maken van de veranderingen die op stapel staan.
- Het opleiden van medewerkers.

⁶ KING heeft vanaf 15 oktober 2012 op operatiebrp.nl de analysetool ter beschikking gesteld. Deze stelt gemeenten in staat de impact op hun gemeente nader te bepalen en levert als output een concept plan van aanpak.

13. Ondersteuning

13.1. Inleiding

De invoering van BRP heeft impact op gemeenten. Gemeenten staan er niet alleen voor: KING ondersteunt hen. Deze ondersteuning bestaat uit een basis- en pluspakket en richt zich op de ondersteuning van gemeenten in de rol van bijhouder, afnemer en verstrekker.

13.2. Basispakket en pluspakket

KING biedt alle gemeenten het basispakket aan ter ondersteuning van de implementatie van BRP. Dit pakket bestaat uit vijf dagen ondersteuning per gemeente op projectmanagement, bewustwording van management en kennisondersteuning voor de functies informatisering, automatisering en burgerzaken. Daarnaast worden diverse ondersteuningsinstrumenten ingezet, variërend van een helpdesk tot bijeenkomsten in de regio.

Voor gemeenten die daaraan behoefte hebben, is er ook nog een pluspakket, bestaande uit 'hands on' ondersteuning op maat bij de implementatie.

13.3. Ontwikkeling

Net zoals gemeenten staat KING nog maar aan het begin van het traject. KING ontwikkelt de komende periode het materiaal voor de ondersteuning. KING werkt daarbij samen met gemeenten en leveranciers.

In de komende maanden gaat KING de volgende ondersteuningsinstrumenten voor gemeenten ontwikkelen.

- **Analysetool.** De analysetool stelt gemeenten in staat om een analyse te maken van het verschil tussen de huidige situatie en de gewenste eindsituatie. (beschikbaar vanaf 15 oktober 2012)
- **Website.** De website dient als dé plek waar gemeenten alles kunnen vinden wat ze nodig hebben: actueel, juist en volledig. KING communiceert daar helder over de voortgang, ontwikkelingen, enzovoorts. De website bevat de diverse ondersteuningsmiddelen die ingezet worden tijdens de implementatie. (reeds beschikbaar via operatiebrp.nl)
- **Monitoringtool.** De monitoringtool biedt gemeenten en het programma inzicht in waar zij staan in hun implementatietraject. (beschikbaar voor de koplopergemeenten vanaf 15 oktober 2012)

- Bijeenkomsten in de regio. Door middel van bijeenkomsten in de regio zal worden gecommuniceerd over wat de gemeente te wachten staat.⁷
- Communicatiemiddelen. Gedurende het hele programma wordt intensief gecommuniceerd met gemeenten, niet alleen via de eigen website of de bijeenkomsten in de regio, maar ook via media zoals vaktijdschriften of websites en andere communicatiemiddelen van andere organisaties.
- Helpdesk. Tijdens de duur van het programma zal er een inhoudelijk deskundige en een technisch expert beschikbaar zijn voor vragen tijdens de implementatie.

Voor meer informatie over de ondersteuning kunt u contact opnemen met KING.

⁷ Afhankelijk van de doelgroep wordt waar mogelijk ook gebruik gemaakt van bijeenkomsten van brancheverenigingen, zoals van NVVB, IMG, VIAG en VGS.

**KWALITEITS
INSTITUUT
NEDERLANDSE
GEMEENTEN**

Bezoekadres:
Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Postadres:
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

info@kinggemeenten.nl
T: 070 373 8017
F: 070 363 5682

Oktober 2011

Herziene versie oktober 2012